

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria et disputationes scholastica in Summam D.
Thomae Aquinatis**

Nazarius, Johannes P.

Coloniae, 1621

Articvlvs II. Vtrum Christus sit caput hominum quantum ad corpora, vel
solum quantum ad animas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82325](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82325)

qui Christi sumus membra, Ipsius sumus factura A creati in Christo Iesu in operibus bonis, quæ præparauit Deus, vt in illis ambulemus, vt ait Apost. ad Ephes. 2.

Septimo notanda sunt diligenter ea, quæ scribit hic subtiliter Cai. circa singulas fere capitis conditiones: quas vberissime declarat Medina: qui etiam optime disputat de veritate conclusionis, & explicat eleganter doctrinam huius articuli.

Postremo circa resp. ad 1. præter ea, quæ notat Cai. vide si placeat ea quæ late scripsimus in nostris Commentarijs ad primam p. q. 45. art. 4. vbi ostendimus gratiam vere ac proprie non creati, neq; concreari, sed supernaturali immutatione produci.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus sit caput hominum quantum ad corpora, vel solum quantum ad animas.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod Christus non sit caput hominum, quo ad corpora. Christus enim dicitur caput Ecclesie, in quantum insituit spirituales sensus, & motus gratia in Ecclesiam. Sed huius spiritualis sensus, & motus capax non est corpus. Ergo Christus non est caput hominum secundum corpora.

Præterea: Secundum corpora communicamus cum brutis. Si ergo Christus esset caput hominum quantum ad corpora, sequeretur, quod etiam esset caput brutorum animalium: quod est inconueniens.

Præterea: Christus corpus suum ab alijs hominibus traxit: vt patet Matth. 1. & Luc. 3. Si caput est primum inter cetera membra, vt dictum est: ergo Christus non est caput Ecclesie quantum ad corpora.

Sed contra est, quod dicitur Philip. 3. Reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratū corpori claritatis suæ.

Respondendo dicendum, quod corpus humanum habet naturalem ordinem ad animam rationalem, quæ est propria forma eius, & motor. Et in quantum quidem est forma eius, recipit ab anima vitam, & ceteras proprietates conuenientes humano corpori secundum suam speciem: in quantum vero anima est motor corporis, corpus instrumentaliter seruit animæ. Sic ergo dicendum est, quod habet vim influendi humanitas Christi, in quantum est coniuncta Deo Verbo, cui corpus vnitur per animam, vt supra dictum est. Vnde tota Christi humanitas, secundum scilicet animam, & corpus, insituit in homines, & quantum ad animam, & quantum ad corpus: sed principaliter quantum ad animam, secundario quantum ad corpus.

Vno modo, in quantum membra corporis exhibentur arma iustitiæ in anima existenti per Christum, vt Apost. dicit Rom. 6. Alio modo, in quantum vita gloriæ ab anima deriuatur ad corpus, secundum illud Rom. 8. Qui suscitauit Christum Iesum a mortuis, viuificabit & mortalia corpora vestra, propter inhabitantem Spiritum eius in vobis.

Ad primum ergo dicendum, quod sensus spiritualis gratia non peruenit quidem ad corpus primo, & principaliter, sed secundario, & instrumentaliter: vt dictum est.

Ad secundum dicendum, quod corpus animalis bruti nullam habitudinem habet ad animam rationalem: sicut habet corpus humanum. Et ideo non est simile.

Ad tertium dicendum, quod licet Christus traxerit materiam corporis ab alijs hominibus: vitam tamen immortalem corporis omnes homines trahunt ab ipso, secundum illud 1. ad Cor. 15. Sicut in Adam omnes moriuntur, & ita in Christo omnes viuificabuntur.

Sensus quæsit.

PARTICULA illa: quantum ad corpora comprehendit non solum corpora aliorum hominū, sed etiam corpus Christi, vt patet ex conclusione quare respondetur quæsitio, & ex primo argumento & eius responsione, ita vt sit sensus: An Christus etiam secundum corpus sit caput aliorum hominum. in D. Thom. 3. partem.

num etiam quo ad corpora, vt etiam aduertit Caietanus.

Forma Textus.

CONCL. est: Tota Christi humanitas secundum scilicet animam & corpus, insituit in homines, & quantum ad animam & quantum ad corpus, sed principaliter quantum ad animam, secundario quantum ad corpus. Vno modo, in quantum membra corporis exhibentur arma iustitiæ in anima existenti per Christum: Alio modo in quantum vita gloriæ ab anima deriuatur ad corpus. Probatur prima pars conclusionis: quia humanitas Christi vim habet influendi, in quantum est coniuncta Deo Verbo, cui corpus vnitur per animam, vt probatum est supra quæstione sexta, articulo primo.

B Ergo tota humanitas &c. vsque ibi Vno modo. Secunda vero pars incipiens ab illis verbis: Vno modo, probatur primo ratione: quia corpus humanum habet naturalem ordinem ad animam rationalem, quæ est propria forma eius & motor: & in quantum quidem est forma eius, recipit ab anima vitam, & ceteras proprietates conuenientes humano corpori secundum suam speciem: in quantum vero anima est motor corporis, corpus instrumentaliter seruit animæ: Ergo humanitas Christi vim habet influendi in animas, & corpora aliorum hominum dupliciter: Vno modo, in quantum membra corporis &c. Secundo probatur eadem pars duplici auctoritate Apostoli, vt patet in Textu.

Expositio Textus.

AD VERTE primo Caietanum & alios expositores alio modo formate discursum præsentis articuli, sed nobis planior visa est ea forma, quam adhibuimus. Vide etiam quæ notat Caietanus circa vim discursus iuxta formam ab eo propositam.

Secundo sciendum est Christum secundum humanitatem dupliciter influere in animas & corpora nostra: Primo influxu morali, quatenus operibus per animam, & corpus exercitis meruit nobis apud Deum culpe & pænæ sempiternæ remissione & gloriam tam animæ quam corporis, & pro totius humani generis offensa & pœna illi debita satisfecit ex toto rigore iustitiæ, sicque nos à Diaboli potestate liberauit, & transtulit nos in regnum & gloriam Filiorum Dei. Secundo insituit Christus secundum humanitatem, vt instrumentum diuinitatis in animas, & corpora nostra influxu physico, de quo late disputandum erit infra quæst. 13. & 48. & 62. De hoc agit Aluar. disp. 38. & latissime Asturicensis quæst. 6. pag. 771. & seq.

Tertio queri posset hic, num Christus sit caput etiam rerum omnium naturalium, non solum prout fini redemptionis inferiunt, sed etiam prout considerantur in suo esse naturali. Cuius quæsitæ resolutionem lege, si vis, apud Med. in expositione huius articuli, & Suar. disp. 23. sectione 1. §. Dico tertio, & Valq. disp. 43 cap. 2. §. Ceterum nonnulli: Et Astur. in Relezione de gratia Christi q. 6. Concl. 5. p. 742.

ARTICVLVS III.

Vtrum Christus sit caput omnium hominum.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod Christus non sit caput omnium hominum. Caput enim non habet relationem nisi ad membra sui corporis. Infideles autem nullo modo sunt membra Ecclesie, quæ est corpus Christi: vt dicitur Ephes. 1. Ergo Christus non est caput omnium hominum.

Præterea: Apostolus dicit ad Ephes. 5. quod Christus tradidit semetipsum pro Ecclesia, vt ipse exhiberet sibi gloriam.

kk 3

rosam